

Deze week verschijnt het ledenblad van CDA Emmen met daarin een artikel van wethouder Henk Jumelet. Het is getiteld: “Nieuwe Blik” en begint met een gedichtje van Jules Deelder het gaat als volgt:

Hetzelfde zien,

Maar het zo

Zien, zoals nog

Niemand het zag

Het artikel gaat over het met andere ogen kijken naar de sociale zekerheid. We zien helaas nog steeds hetzelfde, namelijk veel mensen die langs de kant staan en die een kans moeten hebben om mee te doen op de arbeidsmarkt en in de samenleving maar het op eigen kracht niet kunnen.

Het moet dus anders met het sociale zekerheidsstelsel.

De plannen van het kabinet laten de sociale zekerheid in ons land op zijn grondvesten schudden. Dit staat nog los van de autonome ontwikkelingen in onze eigen gemeente. Het CDA wil zich inzetten voor een samenleving die de eigen kracht van mensen centraal stelt en waarin mensen verantwoordelijkheid nemen voor elkaar.

De bestuurlijke overwegingen van de kadernota laten helder zien dat er fors ingezet moet worden op de ombouw van de sociale zekerheid. De bakens zullen verzet moeten worden. Het perspectief van onze inwoners als vertrekpunt. Een nieuwe kijk op de voorwaarde scheidende rol van de overheid. De focus op activering en participatie.

De bestuurlijke koers: Minder van de gemeente, meer van de samenleving!

De grote vraag is hoe komen we daar? Zeker als we kijken naar de specifieke problematiek in Emmen. Een stijgende vraag naar zorg. Een hoge werkloosheid, veel mensen in de bijstand en veel mensen in de sociale werkplaats ten opzichte van andere stedelijke gebieden. Hoe maken we als gemeentelijke overheid Emmen toekomst gericht?

Zo kom ik bij ons eerste kader wat we het college mee willen geven:

“De CDA fractie wil met een nieuwe blik kijken naar het sociale beleid in Emmen.

We moeten de komende jaren soms met de helft van het geld aan rijksbijdragen meer taken uitvoeren.

Er staan teveel mensen langs de kant. We willen met eigen gemeentelijk geld investeren in een sociaal Emmen.”

Minder geld van het Rijk gaan we in beginsel niet compenseren met gemeentelijk geld. Investeren in een sociaal Emmen is en blijft echter noodzakelijk.

Als de lijn van doorkorten onverkort zou worden toegepast op het perspectief van deze kadernota er sprake zou zijn van een sluitend meerjarenperspectief.

Bepaalde doelgroepen in onze Emmense samenleving worden dan onevenredig hard getroffen.

Het is dus duidelijk waar de pijn zit.

De CDA fractie wil als tweede kader daarom meegeven:

“Als we de wil hebben om te investeren in een sociaal Emmen zullen we keuzes moeten maken. Wat doen we als gemeente wel en wat doen we niet? Ook moeten we creatief kijken bij iedere situatie die zich voordoet of er geld valt te besparen. Door samen te werken met andere overheden, bedrijven en organisaties kunnen we besparen of meer doen voor minder geld.”

Om dit kader te bekrachtigen dienen we een aanvullende motie in.

Het college constateert in de kadernota dat de gemeente steeds meer éérste overheid wordt.

Echter de gemeente van vandaag is niet meer de gemeente van morgen.

Gegeven de afnemende financiële mogelijkheden zal ook de positie van de lokale overheid flink moeten veranderen.

Het CDA staat achter deze constatering.

Het bevreedt ons dan ook dat er in de kadernota in één adem iets anders wordt geroepen.

Vorig jaar bij de begrotingsbehandeling heeft de raad besloten om ook de gemeentelijke organisatie een financiële taakstelling op te leggen.

Op pagina 16 valt echter te lezen dat: “na uitvoering van het taakstellende verzamelamendement 1. beogen we de komende jaren weer toe te groeien naar een normale bedrijfsvoeringsituatie?”

Wij willen graag horen hoe het college dit ziet?

Een derde kader willen we ook nog benoemen:

We willen lastenverzwaring voor de inwoners tot een minimum beperken maar vinden wel dat de gemeente de werkelijke kostprijs van producten meer mag doorberekenen.

Uitgangspunt voor ons is een sluitende begroting ook voor de komende jaren.

De ontwikkelingen per beleidsprogramma zijn op een mooie en transparante wijze samengevat in het schema op pagina 18 en 19. Complimenten daarvoor. Een aantal zaken over die beleidsprogramma's wil ik nog benoemen. Voordat ik dat echter doe wil ik nog iets opmerken over de 1^e bestuursrapportage van 2011.

Wij hebben ons daar toch wat over verbaasd:

Veel van wat in BERAP-1 staat beschreven hoort volgens ons thuis in de kadernota. Feitelijk zou de BERAP 1 een toelichting moeten geven op de afwijkingen van de vastgestelde begroting over de eerste drie maanden van het lopende jaar. De budgettaire ontwikkelingen en de tekst zouden overeen moeten komen. Dit is nu niet het geval.

Er is al eerder gesproken over het voorspellend vermogen, als we kijken naar BERAP-1 moeten we vaststellen dat de urgentie om het voorspellend vermogen te verbeteren zeer nadrukkelijk aanwezig is. We willen het college dringend verzoeken hier alle aandacht aan te schenken.

Nog iets over de programma's:

Inwoners en bestuur

Wij vinden een structurele ophoging van de representatiekosten geen goed signaal. Is een ophoging noodzakelijk om een goed gastheer te zijn.

De werkbijeenkomst over de demografische ontwikkelingen zien we met belangstelling tegemoet. Het is verstandig om die ontwikkelingen te betrekken bij het reeds vastgestelde lange termijn beleid.

Economie en werkgelegenheid

Hoe kan het dat het volume revitalisering bedrijvenpark al jaren vrijvalt? Betekent dit dat alle terreinen op orde zijn er niets meer hoeft te gebeuren? Of de noodzaak voor revitalisering niet zo ervaren door het college?

Over het topsectoren beleid van het kabinet hebben wij van de Commissaris van de Koningin begrepen dat het Noorden een clustering gemaakt heeft op het thema Energie. Volgens hem mag je dat breed zien en er alles aanvast knopen.

Het kunststof kennisknooppunt is wat ons betreft de eerste knoop. Graag horen we van het college welke concrete knopen er nog meer gelegd kunnen worden.

Veiligheid

Als je een consequente budgettaire gedragsregel volgt kunnen structureel lagere kapitaallasten voor de nieuwe brandweerkazerne niet zomaar structureel aangewend worden voor veiligheid.

Laten we eerst een discussie in de raad voeren en vaststellen wat we kunnen doen en dan het nodige budget erbij bepalen.

Ten aanzien van de regionalisering van de brandweer vragen wij bijzondere aandacht voor de vrijwillige brandweer. Ga zorgvuldig om met deze groep.

Onderwijs en jeugd

We zijn als CDA fractie blij met het voorstel om het jeugdparlement structureel in de begroting op te nemen. Als het gaat om burgerschapsvorming en jongeren politiek bewust te maken kun je op deze manier met weinig middelen veel doen.

De kosten voor VVE beleid kunnen na 2012 leiden tot uitzetting van lasten,

Wij stellen ons voor dat uitgaande van een goede en verantwoorde uitvoering van de wet **Ontwikkelingskansen door kwaliteit en Educatie** het beleid zo wordt ontwikkeld dat dit op termijn niet kan leiden tot uitzetting van lasten.

Bouwen, wonen en milieu

We moeten er naar streven de kosten voor een gemeentelijk product zo laag mogelijk te houden. Over 2011 wordt een tekort van 4 ton verwacht op de kostendekkendheid van de bouwleges. Het aantal aanvragen is niet beïnvloedbaar het lijkt ons logisch dat je kijkt naar wat wel beïnvloedbaar is, namelijk de personele bezetting. Kan het college deze logica volgen?

De inzet om woonzorgvoorzieningen te realiseren steunen wij van harte wel vragen wij ons af of het voldoende realisatiekansen heeft. Een bredere inzet om bijvoorbeeld zorgwonen mogelijk te maken lijkt ons evenzeer wenselijk.

Om de kansen voor tuinbouw in het Rundedal open te houden, potentiële gemeentelijke verliezen te voorkomen en klimaatdoelen te realiseren komen wij met een voorstel om van het Rundedal tevens een Energy-Valley te maken. Dit zou wellicht zonder bestemmingswijziging kunnen zodat ook het risico voor terugbetaling van STIDUG gelden voorkomen kan worden.

We dienen een motie in om de mogelijkheden voor een zonnecentrale te onderzoeken.

Participatie

Als de lijn gevolgd wordt van in beginsel doorkorten van de Rijksvergoedingen zal opnieuw gekeken moeten worden naar de vergoedingen voor kinderopvang onder punt 6.1 Omdat Emmen het verschil tussen de duurdere opvang en de rijksvergoeding vergoedt lopen de uitgaven op. Wij stellen ons voor dat de totale portefeuille Participatie ingericht wordt volgens de lijn: In beginsel doorkorten Rijksbijdragen daarna nieuw beleid vormen voor een sociaal Emmen en dat integraal budgettair afwegen. Wij maken ons grote zorgen om de ontwikkeling van de Incidentele Aanvullende Uitkering. Het is goed dat er zwaar ingezet wordt op verkrijging hiervan maar feitelijk zou je er in de begroting geen rekening mee moeten houden. We hebben liever incidentele meevallers –als tegenvallers.

Sport, recreatie en cultuur

De motie die we ingediend hebben heeft onder ander betrekking op de nieuwbouw van zwembad Aquarena. Niet automatisch budgetneutraal “dus waar hebben we recht op” maar ook kijken naar: “wat hebben we nodig” Zo kunnen we veel geld besparen, de zwemsport beter faciliteren en het recreatieve overlaten aan derden.

Openbaar gebied

We zijn benieuwd naar de ontwikkelingen van het aangekondigde groen-grijsbedrijf.

Zorg en welzijn

De autonome ontwikkelingen binnen de WMO zorgen voor een enorm tekort. De ontwikkelingen voor een nieuw meerjarenbeleidsplan WMO en de kanteling zijn reeds in gang gezet. Wijzigingen in de indicatiestelling en cultuuromslag zijn echter een langdurig traject in hoeverre is nu te verwachten dat doelstellingen voor nieuw beleid tijdig worden gehaald?

Inkomstenbronnen

De meeropbrengsten OZB zien wij als een incidentele meevaller. Als je dit structureel maakt kom je uit boven de 2% stijging die de raad heeft vastgesteld.

We hebben begrepen dat door de berekeningsmethode er vaker lichte verschillen optreden.

Deze keer is het verschil echter fors. We dringen er dan ook dringend op aan om grote verschillen te voorkomen.

Een zo minimaal mogelijke lastenverzwaring is voor ons bespreekbaar maar dat moeten we dan wel als raad vaststellen. We zullen dit voorstel nu accepteren onder toezegging dat grote verschillen voorkomen dienen te worden.

Tot slot.

De nagezonden brief van het college over de effecten van de meicirculaire is zeer duidelijk, de tekorten lopen vanaf nu nog verder op.

De conclusie is helder: We moeten nadenken over een fundamentele heroriëntatie op ons stelsel van voorzieningen op een breed terrein.

De tijd is aangebroken dat we de dingen anders leren zien

We zullen zo moeten zien zoals nog niemand het zag.

Wat de CDA fractie betreft gaat het daarbij niet alleen om materiële zaken

Wij willen staan voor een eerlijk en rechtvaardig sociaal beleid.

Maar wij geloven ook in de kracht van de samenleving.

Want investeren in een sociaal Emmen doe je samen.